

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๐๕ / ๒๕๕๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งองค์การคำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขาย
หนังสือ

ผู้อุทธรณ์ : สมาคมผู้ค้าหนังสือและเครื่องเขียน
โดย นายประสม [REDACTED] ผู้รับมอบอำนาจ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : องค์การคำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
สวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่าสมาคมผู้ค้าหนังสือและเครื่องเขียนโดยนายประสม [REDACTED] ผู้รับมอบอำนาจ ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงองค์การคำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (องค์การคำของ สกสค.) ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือระหว่างองค์การคำของ สกสค. กับบริษัท อินเทอร์เน็ต จำกัด

องค์การคำของ สกสค. มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเนื่องจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดขายหนังสือระหว่างองค์การคำของ สกสค. กับลูกค้าไม่ว่ารายใดขององค์การคำของ สกสค. สามารถดำเนินการตามระเบียบในการดำเนินธุรกิจผ่านขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานถูกต้องตามระเบียบขององค์การคำของ สกสค. ทุกประการ ข้อมูลดังกล่าวจึงไม่อาจนำมาเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

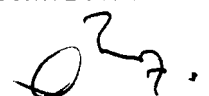
หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๔ /๒๕๕๑

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนองค์การค้าของ สกสค. คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่าเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ องค์การค้าของ สกสค. ได้ทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือกับบริษัท อินเทอร์เน็ตฯ มูลค่า ๖๐๐ ล้านบาท ผู้อุทธรณ์เห็นว่าการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือดังกล่าวมีพฤติการณ์มีขอบหลายประการจึงต้องการทราบกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ ผู้แทนองค์การค้าของ สกสค. ชี้แจงเหตุผลการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสรุปว่านายประสมฯ ผู้รับมอบอำนาจของผู้อุทธรณ์ดำเนินธุรกิจร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนการสอนเช่นเดียวกับองค์การค้าของ สกสค. จึงมีสถานะเป็นคู่แข่งทางการค้าขององค์การค้าของ สกสค. และในขณะเดียวกันก็เป็นร้านค้าตัวแทนขององค์การค้าของ สกสค. ด้วย โดยซื้อขายอุปกรณ์การเรียนการสอนกับองค์การค้าของ สกสค. มานานหลายปี สำหรับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือกับร้านค้าต่างๆ องค์การค้าของ สกสค. ได้ใช้แบบฟอร์มบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งนายประสมฯ ทราบดีอยู่แล้วส่วนการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือระหว่างองค์การค้าของ สกสค. กับบริษัท อินเทอร์เน็ตฯ นั้นเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดขององค์การค้าของ สกสค. จึงไม่ต้องการให้นายประสมฯ ซึ่งเป็นคู่แข่งทางการค้าทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือเพราะเกรงว่าจะเกิดผลกระทบต่อธุรกิจ และการจะเปิดเผยเอกสารใดๆ ขององค์การค้าของ สกสค. ต้องเสนอขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจสั่งการตามระเบียบขององค์การค้าของ สกสค. โดยต้องเสนอเหตุผลความจำเป็นประกอบการพิจารณาด้วย กรณีจึงไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะขออนุญาตให้เปิดเผยบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือต่อนายประสมฯ ซึ่งเป็นคู่แข่งทางการค้า และจากการสอบถามสมาชิกของผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นร้านค้าตัวแทนขององค์การค้าของ สกสค. ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดตั้งใจสงสัยเกี่ยวกับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือระหว่างองค์การค้าของ สกสค. กับบริษัท อินเทอร์เน็ตฯ แต่อย่างใด

ส่วนผู้อุทธรณ์ชี้แจงด้วยวาจาต่อคณะกรรมการฯ สรุปว่านายประสมฯ ผู้รับมอบอำนาจของผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินธุรกิจร้านค้าจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเป็นสมาชิกของผู้อุทธรณ์และเป็นตัวแทนร้านค้าขององค์การค้าของ สกสค. หลายปีแล้ว ที่ผ่านมาองค์การค้าของ สกสค. จะให้ส่วนลดราคาสินค้าที่จำหน่ายให้แก่ตัวแทนร้านค้าร้อยละสิบห้า แต่ในการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือมูลค่า ๖๐๐ ล้านบาทกับบริษัท อินเทอร์เน็ตฯ องค์การค้าของ สกสค. กลับให้ส่วนลดร้อยละสามสิบสอง หลังจากนั้นบริษัท อินเทอร์เน็ตฯ ได้เสนอขายหนังสือให้กับร้านค้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๔ /๒๕๕๑

สมาชิกของผู้ถือหุ้นโดยให้ส่วนลดร้อยละสิบแปดซึ่งจะทำให้บริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ ได้กำไรส่วนต่างร้อยละสี่ ผู้ถือหุ้นจึงเจรจาขอซื้อหนังสือจากองค์การการค้าของ สกสค. สรุปว่าองค์การการค้าของ สกสค. จะขายหนังสือให้กับผู้ถือหุ้นจำนวน ๓๐๐ ล้านบาท โดยให้ส่วนลดร้อยละสิบแปด แต่จะจัดส่งหนังสือให้กับผู้ถือหุ้นภายหลังจากที่จัดส่งหนังสือให้กับบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ แล้ว ทำให้ร้านค้าสมาชิกบางส่วนเกรงว่าจะไม่มีหนังสือจำหน่ายจึงจำเป็นต้องซื้อหนังสือจากบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ ด้วยเหตุนี้ผู้ถือหุ้นเห็นว่าการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือระหว่างองค์การการค้าของ สกสค. กับบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ มีพฤติการณ์มิชอบหลายประการ เนื่องจากองค์การการค้าของ สกสค. ได้มีหนังสือถึงผู้ถือหุ้นในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๙ แจ้งว่าถ้าผู้ถือหุ้นทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือจากองค์การการค้าของ สกสค. จำนวน ๖๐๐ ล้านบาทภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ องค์การการค้าของ สกสค. จะให้ส่วนลดร้อยละสามสิบสอง ผู้ถือหุ้นมีเวลาดำเนินการเพียง ๓ วันจึงประสานสมาชิกไม่ทันตามกำหนด หลังจากนั้นผู้ถือหุ้นได้ประสานไปที่องค์การการค้าของ สกสค. แต่ได้รับแจ้งว่าองค์การการค้าของ สกสค. ได้ทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือกับบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ แล้ว ผู้ถือหุ้นตั้งใจสงสัยว่าบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ เพิ่งจดทะเบียนตั้งบริษัทในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ แล้วจะทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือได้อย่างไร เนื่องจากการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือต้องผ่านกระบวนการตามระเบียบขององค์การการค้าของ สกสค. หลายขั้นตอน ประกอบกับในทางปฏิบัติที่ผ่านมาองค์การการค้าของ สกสค. จะทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือที่มีจำนวนมากกับร้านค้าที่เคยเป็นคู่ค้ากับองค์การการค้าของ สกสค. และมีประวัติการค้าอยู่ในเกณฑ์ดีเท่านั้น แล้วเหตุใดองค์การการค้าของ สกสค. จึงทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือกับบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ ซึ่งเพิ่งก่อตั้งบริษัทและไม่เคยเป็นคู่ค้ากับองค์การการค้าของ สกสค. มาก่อน ผู้ถือหุ้นจึงต้องการทราบกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

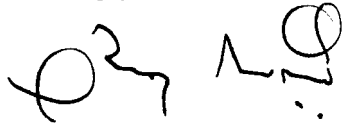
คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือระหว่างองค์การการค้าของ สกสค. กับบริษัท อินเตอร์บุ๊คฯ ซึ่งเสร็จสมบูรณ์แล้ว และเป็นกรณีที่ไม่มีความลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ และจากการพิจารณาไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบุคคลใดตามนัยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่การเปิดเผยจะทำให้ผู้ถือหุ้นและสาธารณชนได้ทราบว่าการดำเนินการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายหนังสือเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม ไม่มีประโยชน์อื่นใดแอบแฝง ซึ่งเป็นไปตามตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๔ และ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๔/๒๕๕๑

ประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เรื่องกำหนดให้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้อง จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ การที่องค์การค้ำของ สกสค. ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงไม่ชอบ ด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้องค์การค้ำของ สกสค. เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

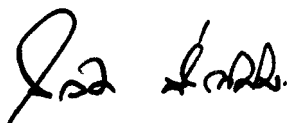
หัวหน้าคณะที่ ๔

พลเอก
(วิชิต บุณยะวัฒน์)

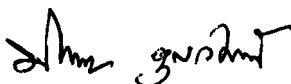
กรรมการ

(นายจำนง เณลิมนัตร)

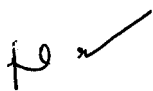
กรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม)

กรรมการ

(นางมัลลิกา คุณวัฒน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์มนตรี รูปสุวรรณ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑